

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΘΥΑΤΕΙΡΩΝ & Μ. ΒΡΕΤΑΝΝΙΑΣ

ECUMENICAL PATRIARCHATE
ARCHDIOCESE OF
THYATEIRA & GREAT BRITAIN

ΛΟΓΟΣ ΚΥΡΙΟΥ
THE WORD OF OUR LORD

ΚΥΡΙΑΚΗ Ζ' ΛΟΥΚΑ
8 Νοεμβρίου 2020
Ἦχος πλ. α'. Ἀριθμ. 45

7th SUNDAY OF LUKE
8 November 2020
Plagal of the 1st Mode. No. 45

Σύναξις Ἀρχιστρατήγων Μιχαήλ & Γαβριήλ & λοιπῶν Ἀσωμάτων Δυνάμεων
Archangels Michael, Gabriel, Raphael and all the Heavenly Host

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Ἑβρ. β', 2-10

Αδελφοί, εἰ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; Ἦτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου, ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασιν, καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν, καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. Διεμαρτύρατο δέ ποῦ τις λέγων, τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ; Ἡ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν; Ἠλάττωσας αὐτόν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους· δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν· πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὐπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. Τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσῃται θανάτου. Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι.

EPISTLE READING

Heb. 2: 2-10

Brethren, if the message declared by angels was valid and every transgression or disobedience received a just retribution, how shall we escape if we neglect such a great salvation? It was declared at first by the Lord, and it was attested to us by those who heard him, while God also bore witness by signs and wonders and various miracles and by gifts of the Holy Spirit distributed according to his own will. For it was not to angels that God subjected the world to come, of which we are speaking. It has been testified somewhere, «What is man that thou art mindful of him, or the son of man, that thou carest for him? Thou didst make him for a little while lower than the angels, thou hast crowned him with glory and honor, putting everything in subjection under his feet». Now in putting everything in subjection to him, he left nothing outside his control. As it is, we do not yet see everything in subjection to him. But we see Jesus, who for a little while was made lower than the angels, crowned with glory and honor because of the suffering of death, so that by the grace of God he might taste death for every one. For it was fitting that he, for whom and by whom all things exist, in bringing many sons to glory, should make the pioneer of their salvation perfect through suffering.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Λουκ. η', 41-56

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ ὃ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε· καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἑτῶν δώδεκα, καὶ αὕτη ἀπέθνησκειν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἑτῶν δώδεκα, ἥτις ἰατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὀπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· τίς ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ· ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις τίς ὁ ἀψάμενός μου; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἥψατό μου τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων αὐτῷ ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέγων· μὴ φοβοῦ· μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε· μὴ κλαίετε· οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησε λέγων· ἡ παῖς, ἐγείρου. καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτοῖς, ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

GOSPEL READING

Luke 8: 41-56

At that time, there came to Jesus a man named Jairus, who was a ruler of the synagogue; and falling at Jesus' feet he besought him to come to his house, for he had an only daughter, about twelve years of age, and she was dying. As he went, the people pressed round him. And a woman who had had a flow of blood for twelve years and had spent all her living upon physicians and could not be healed by anyone, came up behind him, and touched the fringe of his garment; and immediately her flow of blood ceased. And Jesus said, «Who was it that touched me?» When all denied it, Peter and those who were with him said, «Master, the multitudes surround you and press upon you!» But Jesus said, «Some one touched me; for I perceive that power has gone forth from me.» And when the woman saw that she was not hidden, she came trembling, and falling down before him declared in the presence of all the people why she had touched him, and how she had been immediately healed. And he said to her, «Daughter, your faith has made you well; go in peace.» While he was still speaking, a man from the ruler's house came and said, «Your daughter is dead; do not trouble the Teacher any more.» But Jesus on hearing this answered him, «Do not fear; only believe, and she shall be well.» And when he came to the house, he permitted no one to enter with him, except Peter and John and James, and the father and mother of the child. And all were weeping and bewailing her; but he said, «Do not weep; for she is not dead but sleeping.» And they laughed at him, knowing that she was dead. But taking her by the hand he called, saying, «Child, arise.» And her spirit returned, and she got up at once; and he directed that something should be given her to eat. And her parents were amazed; but he charged them to tell no one what had happened.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΥ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΟΣ

«Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται»

Ενας Αρχισυνάγωγος στα χρόνια της ζωής του Χριστού, ονόματι Ιάρειος, συναντά με αγωνία και φανερή απελπισία τον Κύριο και Του ζητά να σπεύσει, να βιαστεί και να θεραπεύσει την δωδεκάχρονη κόρη του. Ουσιαστικά, Του ζητά να κάνει ένα θαύμα, καθώς αυτή πεθαίνει. Μεγάλη η πίστη του, και άμεσα αποδεκτό το αίτημά του από τον Ζωοδότη Χριστό. Ο Κύριος, όμως, ξεκινά να βαδίζει προς την οικία του Ιαρείου χωρίς καμία βιασύνη ανθρώπινη και χωρίς ιδιαίτερη ανησυχία. Γνωρίζει ότι και ο θάνατος ακόμη δεν έχει καμία μόνιμη εξουσία επί των ανθρώπων, εφόσον ο ίδιος είναι ο *Αρχηγός της Ζωής*.

Στη διαδρομή, η πάνσοφη Πρόνοια του Κυρίου επιτρέπει μία ακόμη καθυστέρηση, η οποία έμελλε να ενισχύσει ακόμη περισσότερο την πίστη του Ιαρείου, αλλά και των μαθητών Του. Μια αιμορροούσα γυναίκα σταματά τον Κύριο και τη συνοδεία Του, εκμαιεύοντας ένα θαύμα. Μέσα στο πυκνό πλήθος, καταφέρνει να αγγίξει λίγο το ιμάτιο του Χριστού και να ιαθεί αυτοστιγμεί. Ο Κύριος, παρόλο που γνώριζε τί ακριβώς συνέβη – καθώς είπε, *«ἤψατό μου τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνωμ δύνανμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ»* – άρχισε να ρωτά ποιος Τον άγγιξε. Οι μαθητές σάστισαν, και Του είπαν πως είναι αδύνατον να δουν ποιος Τον άγγιξε μέσα σε αυτό το αποπνικτικό πλήθος. Η ερώτησή Του βέβαια, ήταν μια ευθεία πρόσκληση προς την τέως, πλέον, αιμορροούσα, να ομολογήσει το θαύμα. Όντως, η ίδια μίλησε ενώπιον όλων και παραδέχθηκε το θαύμα, με το Χριστό να ομολογεί ότι, *«ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην»*.

Ο Ιάρειος, παρόλη την αγωνία του, αναμένει τον Κύριο ο οποίος έχει ήδη ενισχύσει την πίστη του, κάνοντάς τον κοινωνό του θαύματός Του. Τώρα όμως έρχεται και η ώρα να την δοκιμάσει. Έρχεται τρέχοντας προς τον Ιάρειο κάποιος γνωστός του, κομίζοντάς του ό,τι πιο άσχημο μαντάτο θα μπορούσε ένας γονέας να ακούσει. Η κόρη σου πέθανε, του λέει, μην κουράζεις τον Διδάσκαλο. Δεν απαντά ο Ιάρειος. Αντ' αυτού, αφήνει τον Κύριο να απαντήσει και να τον ενισχύσει ακόμη περισσότερο, δείχνοντάς Του έτσι ότι η πίστη του παραμένει ακλόνητη. Γι' αυτό και ο Κύριος, με περισσή γενναιοδωρία, του χαρίζει την ελπίδα της ζωής. Διώχνει τον φόβο του και του ζητά μόνο να πιστέψει: *«Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται»*.

Συνεχίζουν το δρόμο τους, φτάνουν στην οικία, και δεν αφήνει κανέναν ο Χριστός να εισέλθει μαζί Του στο δωμάτιο της κόρης, εκτός από τους γονείς και τους τρεις μαθητές Του, Πέτρο, Ιάκωβο και Ιωάννη. Πριν εισέλθει, είπε στους λίαν τεθλιμμένους, που παρευρίσκονταν εκεί, ότι δεν πέθανε η κόρη, αλλά κοιμάται. Μάλιστα κάποιοι, άνέτοιμοι τότε να γίνουν κοινωνοί της ζωοδόχου Πηγής της Χάρης Του, Τον ειρωνεύτηκαν. Όμως, *«ὅπου θεός βούλεται, νικᾶται φύσεως τάξις»*. Έτσι, ο Κύριος ανέστησε την κόρη, πιάνοντάς της το χέρι και παραγγέλλοντας, *«ἡ παῖς, ἐγείρου»*, δηλαδή *«παιδί μου σήκω»*. Τόσο απλά! Γιατί, όπως είπαμε, Αυτός είναι ο αρχηγός της Ζωής και *«ο καταργήσας τον θάνατον»*. Και διέταξε να της δώσουν τροφή, ώστε να επιβεβαιώσει ακόμη περισσότερο το θαύμα.

Ο Κύριος επιθυμούσε δηλαδή να δείξει στους εκεί παρόντες, αλλά και σε εμάς τους κοινωνούς του «μυστικού» και «μυστηριακού» θαύματός Του δύο χιλιετίες αργότερα, ότι η κόρη του Ιαρείου δεν έγινε απλώς καλύτερα, αλλά όντως ανέστη και ιάθη πλήρως. Τόσο, που απέκτησε ξανά την όρεξή της και την δυνατότητα να στέκεται όρθια. Ανέστη από τους νεκρούς! Συνέβαλε λοιπόν η ανάστασή της αυτή, μαζί με εκείνη του υιού της χήρας της Ναΐν, καθώς και του Λαζάρου, στο άνοιγμα της πνευματικής οδού προς την Ανάσταση του ίδιου του θεανθρώπου, στρωμένης με την πίστη και την ελπίδα όλων των πιστών για την νίκη της Ζωής επί του θανάτου. Για να μας υπενθυμίζει καθημερινά, μέσα

στις δύσκολες εποχές που διανύουμε, να μην χάνουμε ποτέ την πίστη μας. Διότι πράγματι, «τα αδύνατα παρά τοις ανθρώποις δυνατά παρά τω Θεώ εστίν».

Πρεσβ. Παύλος Γρηγορίου

SERMON ON THE SALVATION OF OUR SOULS IN CHRIST

How shall we escape if we neglect so great a salvation? This is a startling and unsettling question. In being a member of the Orthodox Church, we are not participating in some kind of religious game. We are not members of a religious club. We are not here for social networking and status building. Church is serious business. It is the business of salvation. And we are clearly being taught that there are consequences if we neglect it. That is the stark reality, much as it may discomfort us in this age where the prevailing ethos is that every individual can be what they want to be and do what they want to do without reference to anyone else and without care for the consequences. If we think like that as members of the Church, we are frankly deceiving ourselves.

And how great is salvation indeed! The rescue effected by Christ our Lord is not from wars, nor will He bestow on us the earth and its good things, says St John Chrysostom, but ‘rather it will be the dissolution of death, the destruction of the devil, the kingdom of heaven, everlasting life’ (*On the Epistle to the Hebrews 3.6*).

The problem is that it is all too easy to fall away from the path of salvation, and all too difficult to get back on track once that has happened, in that we got there in the first place by wilful negligence. Slippage starts when good and godly habits begin to go by the board: “I don’t think we’ve got time to go to church this morning, there are just too many other things to do”. But do we not always find time for what we really want to do? Is it not simply a question of priorities? It is when the screen becomes more attractive than the prayer book, Bible and Lives of the Saints. It is when we begin to substitute worldly conversation with ‘friends’ in place of spiritually uplifting conversation with our brothers and sisters in Christ. It is when we start thinking, “I can’t afford to give to the Church or help the poor”, when what we are really up to is diverting resources to our entertainment and pleasures. Beware when good habits start to erode. Drift is beginning.

The best way for us to guard against such drift is to cultivate humility of heart, whereby we constantly remind ourselves of the gifts and good things God has showered upon us, despite not deserving any of them. The good and godly habits are not then matters of grim duty, but our grateful response to the grace of our God. But they are only the handrails to keep us on track, remember, not the inner disposition.

To get that right, ‘endeavour to be lifted up but a little from the earth’, says St Symeon the New Theologian (*Discourse 5.25*). This means getting evil thoughts out of our minds and contemplating the freedom Christ our God has bestowed on us. And that, says the Saint, inoculates us from wanting to go back down again into our former slavery to sin and the fleshly mind. We will be spurred on to watchfulness and prayer ‘until we depart for the bliss that lies beyond and obtain the promised blessings, by the grace and lovingkindness of our Lord Jesus Christ, to whom all glory is due for ever and ever. Amen’. May we all keep carefully to the path of so great a salvation which is set before us, turning neither to the right nor to the left, and arrive safely at this glorious destination!

Oecon. John Garnett

Archdiocese of Thyateira & Great Britain, 5 Craven Hill, London W2 3EN
Tel.: 020 7723 4787. Fax: 020 7224 9301. E-mail: mail@thyateira.org.uk . Website: www.thyateira.org.uk

Printed by Athina Press